Antwerpen krijgt meerdaags kunstenfestival rond rouw en verlies

'De Kunst van Rouw': dertig (inter)nationale kunstenaars zoeken via kunst een taal voor verlies

Van 7 tot 15 november staat Berchem negen dagen lang in het teken van kunst, rouw en verlies tijdens het nieuwe kunstenfestival 'De Kunst van Rouw'. Initiatiefnemers RetroRouw vzw en Tussenruimte Berchem willen via kunst een taal bieden voor verlies dat niet altijd onder woorden te brengen is. Een gratis groepstentoonstelling met werk van zeventien nationale en internationale kunstenaars vormt het hart van het festival. Daarnaast staan performances, film, poëzie, workshops, muziek, gesprekken en een rouwmaaltijd op het programma. Het Antwerpse kunstenfestival krijgt ondersteuning van het DELA Fonds, Stad Antwerpen en District Berchem.

Rouw raakt vroeg of laat iedereen, maar beleef je vaak op je eentje. Met het kunstenfestival De Kunst van Rouw creëren de organisatoren ruimte om verlies samen te dragen. Kunst vormt daarbij het vertrekpunt. Een beeld, beweging, klank of gedicht kan zichtbaar of voelbaar maken waar woorden voor ontbreken.

Bezoekers kunnen het kunstenfestival in alle rust ontdekken. Wie wil, kan zelf actief deelnemen aan workshops en ontmoetingsmomenten, ervaringen delen en met elkaar in gesprek gaan. De centrale tentoonstelling brengt werk van zeventien kunstenaars samen en is tijdens het festival dagelijks gratis toegankelijk in Tussenruimte in de Patriottenstraat in Berchem.

> **Liesbeth Van Ginderdeuren van Tussenruimte:** *"Het thema rouw en verlies leeft enorm in de samenleving vandaag. Dat bleek al uit onze open oproep aan kunstenaars om werk in te sturen. We ontvingen maar liefst tachtig inzendingen van kunstenaars uit binnen- en buitenland. Blijkbaar zoeken heel wat mensen via kunst een taal voor verlies. Met het festival willen we mensen ruimte bieden om in stilte naar kunst te kijken, maar ook om samen iets te beleven, te maken of te delen. Rouw is heel persoonlijk, maar hoeft daarom niet alleen gedragen te worden."*

Van poëzieavond tot rouwmaaltijd

Het programma dat curatoren Sofie Hanegreefs, Christine Verheyden en Maïté Baillieul samen met de organisatie hebben samengesteld, laat bezoekers rouw vanuit heel verschillende kunstvormen beleven. Zo is er onder meer plaats voor poëzie en proza, film, textielworkshops rond herinneringen, participatieve performances, lezingen, livemuziek en een rouwmaaltijd. Ook verlies zelf wordt breed opgevat. Niet alleen het overlijden van een partner of ouder krijgt

een plaats, maar bijvoorbeeld ook het verlies van een kind, broer, zus of vrienden en ook levend verlies.

> **Sofie Hanegreefs, kunstenaar en curator:** *"De band tussen kunst en verlies is vaak iets persoonlijks. Zelf verloor ik mijn moeder op heel jonge leeftijd. Thema's als dood, herinnering, vergankelijkheid en rituelen lopen als een rode draad door mijn werk. Creëren helpt mij uit te drukken wat moeilijk in woorden te vatten is en kan van een persoonlijke ervaring iets gedeelds maken. Kunst neemt het verdriet niet weg en hoeft ook niets op te lossen. Ze kan wel zichtbaar maken wat moeilijk te benoemen is, herinneringen dichterbij brengen of helpen om anders naar verlies te kijken."*

Kunst en zorg naast elkaar

Naast de artistieke programmatie is er tijdens het kunstenfestival ook aandacht voor waar mensen terechtkunnen voor ondersteuning. Kunst is geen vervanging van hulpverlening, maar een mogelijke ingang naar ontmoeting en gesprek.

Negen dagen lang is telkens een andere hulp-, lotgenoten- of rouworganisatie aanwezig als 'host van de dag'. Bezoekers kunnen er informeel kennismaken met de werking van onder andere Missing You, het Berrefonds of Ouders Van een Overleden Kind en vragen stellen. Uitvaartspecialist DELA host het festival op vrijdag 13 november en ondersteunt het festival financieel en inhoudelijk vanuit het DELA Fonds.

> **Lien Verfaillie, uitvaartspecialist DELA:** *"Verlies raakt iedereen, maar iedereen zoekt op een andere manier naar houvast. Voor de ene helpt een gesprek, voor de andere kan muziek, een beeld of zelf iets creëren betekenisvol zijn. Dit festival toont dat rouw veel meer vormen kan aannemen dan we doorgaans zien en maakt tegelijk ruimte om erover te spreken. Dat is precies waarom we dit initiatief graag ondersteunen."*

Ook Stad Antwerpen en het district Berchem ondersteunen het kunstenfestival en benadrukken het belang van initiatieven die via cultuur mensen samenbrengen en moeilijke thema's bespreekbaar maken.

> **Lien Van de Kelder, schepen van Cultuur, Stad Antwerpen:** *"Rouw en verlies kent spijtig genoeg iedereen, een taal daarvoor vinden is niet evident. Kunst en cultuur kunnen daarbij een bijzonder houvast bieden. Daarom ondersteunen we dit initiatief vanuit de stad met veel overtuiging. Ik heb zelf al mogen ervaren welke rol kunst kan spelen op de moeilijke momenten in het leven en ik ben bijzonder geraakt door dit initiatief. Hier is plaats voor maar liefst dertig nationale en internationale kunstenaars, performances, film, poëzie, workshops en ontmoeting. Een krachtig voorbeeld van hoe kunst moeilijke thema's bespreekbaar kan maken en mensen met elkaar kan verbinden. Iedereen welkom!"*

> **Ria Vermeulen, schepen van Kunst en Cultuur District Berchem:** *"Rouwen doet iedereen op zijn eigen manier. Niet altijd alleen, maar ook vaak samen. Kunst kan helpen om het gesprek te openen, met jezelf of met anderen. Vandaar dat we het in het district belangrijk vinden om dit initiatief te steunen."*

Meer informatie en het volledige programma vind je op: https://www.dekunstvanrouw.be/

